

FRA pranešimas spaudai

Viena, 2014 m. birželio 30 d.

Padėkime sustabdyti prekybą vaikais – užtikrinkime geresnę globą

Visoje ES tėvų globos netekusiems vaikams kyla pavojus tapti prievartos ar prekybos žmonėmis aukomis. Šiandien ES pagrindinių teisių agentūra (FRA) išleido vadovą, skirtą Europoje stiprinti nacionalines vaikų globos sistemas. Šiuo vadovu siekiama prisidėdama prie [ES kovos su prekyba žmonėmis strategijos](#), kurioje pripažįstamas labai svarbus globėjų vaidmuo siekiant užtikrinti, kad vaikams nebūtų daroma žala.

„Nė vienas vaikas neturėtų jaustis vienišas ir apleistas valstybės, kurioje jis gyvena, – sako FRA direktorius [Mortenas Kjaerumas](#). – Globėjai saugo vaikus, kai nėra tėvų. Tačiau jų vaidmuo ir veikla skirtingose ES valstybėse narėse skiriasi. Šiame vadove pateikiamos labai reikalingos rekomendacijos, kurios turėtų padėti stiprinti globos sistemas visoje ES, siekiant geriau apsaugoti visus vaikus, kuriems kyla rizika.“

*„Privalome užtikrinti, kad visi vaikai, ypač tėvų globos netekę vaikai, būtų apsaugoti nuo nusikaltėlių, kurie pažeidžia jų teises ir iš jų atima vaikystę. Vaikai yra ypač pažeidžiami, be to, jiems kyla didesnis pavojus tapti prekybos žmonėmis aukomis. Vaikų apsauga yra ES kovos su prekyba žmonėmis teisės aktų pagrindas, o globa labai svarbi siekiant apsaugoti vaikus nuo prievartos ir išnaudojimo. Nepriklausomai nuo to, ar vaikai yra imigrantai, *ar ne*, su jais visų pirma turėtų būti elgiamasi kaip su vaikais“, – teigia už vidaus reikalus atsakinga ES Komisijos narė [Cecilia Malmström](#).*

Egzistuoja daug priežasčių, kodėl vaikai gali būti atskirti nuo tėvų. Prekyba žmonėmis yra viena iš jų. Su didesniu pavojumi tapti prekybos žmonėmis aukomis susiduria nelydimi vaikai ir tėvų globos netekę vaikai, kurie gyvena globos institucijose.

FRA vadove paaiškinamas svarbus globėjų vaidmuo siekiant apsaugoti visus vaikus nuo prievartos ir išnaudojimo. Globėjai labai svarbūs integruotose vaikų apsaugos sistemose. Atsižvelgiant į tai, kad globa įvairiose ES šalyse skiriasi, vadove siekiama skatinti bendrą supratimą apie pagrindinius globos sistemų principus ir bruožus.

Kad ir kokia būtų atskyrimo nuo tėvų priežastis, visi vaikai turi tokius pat poreikius ir lygias teises. Todėl būtina stiprinti visų vaikų apsaugos sistemas ES.

Vadove pateikiama keletas bendrų pagrindinių principų ir standartų, skirtų gerinti globojamų vaikų sąlygas. Tai yra:

1. **Nediskriminavimas.** Visi vaikai turi teisę į tokio pat lygio apsaugą, kad ir iš kur jie būtų. Šiuo atžvilgiu ES valstybės narės turėtų suderinti globos nuostatas ir paslaugas.
2. **Nepriklausomybė ir nešališkumas.** Globėjai turėtų turėti galimybę veikti nepriklausomai ir nešališkai, vadovaudamiesi geriausiais interesais vaiko atžvilgiu.
3. **Kokybė.** Globėjai ir teisiniai atstovai turėtų būti kvalifikuoti, be to, jiems turėtų būti rengiami tęstiniai mokymai vaikų apsaugos ir gerovės klausimais. Pavyzdžiui, turėtų būti ugdomi įgūdžiai, padedantys tenkinti konkrečius prekybos vaikais aukų arba nelydimų vaikų poreikius.
4. **Atskaitomybė.** Nacionaliniais teisės aktais reikėtų užtikrinti, kad globos sistemos būtų aiškiai apibrėžtos ir stebimos, taip siekiant įtvirtinti atitinkamų institucijų atsakomybę ir atskaitingumą.
5. **Tvarumas.** Valstybės turėtų užtikrinti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių globos sistemoms, įskaitant stebėjimo bei mokymo veiklą.
6. **Vaikų dalyvavimas.** Vaikai turėtų būti informuojami apie visus jų globos aspektus ir įtraukiami į tų aspektų įgyvendinimą. Tai apima informavimą apie jų teisės ir apie tai, kaip pateikti skundus, jei jų teisių nepaisoma.

Vadove valstybių narių pareigūnams ir globėjams pateikiamos aiškios rekomendacijos, kaip globos sistemos ir globėjai gali tenkinti konkrečius prekybos vaikais aukų poreikius ir apsaugoti jų teises.

Vadovas vėliau bus pateiktas visomis ES kalbomis. Be to, 2015 m. pradžioje FRA paskelbs visoje ES taikomų globos sistemų lyginamąją apžvalgą.

Norėdami perskaityti vadovą, žr.: [*Guardianship for children deprived of parental care - A handbook to reinforce guardianship systems to cater for the specific needs of child victims of trafficking*](#) (Tėvų globos netekusių vaikų globa. Vadovas, skirtas stiprinti globos sistemas ir tenkinti specialius prekybos vaikais aukų poreikius).

Norėdami gauti daugiau informacijos, kreipkitės e. paštu media@fra.europa.eu ir (arba) telefonu +43 1 580 30 642.

Pastabos redaktoriams

- Informacija apie kitą FRA veiklą, susijusią su [vaikų teisėmis](#) ir su [prieglobsčiu, migrantais ir sienomis](#), skelbiama FRA interneto svetainėje. Tame tarpe - [lyginamoji ataskaita apie prekybą vaikais](#) (2009 m.) ir [ataskaita apie prieglobsčio siekiančius atskirtus vaikus](#) (2010 m.).
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) yra įgaliota teikti faktais pagrįstas konsultacijas ES ir valstybių narių atsakingoms institucijoms ir taip prisidėti prie geriau parengtų ir tikslingesnių diskusijų bei politikos pagrindinių teisių srityje.
- [ES atsakas](#) į prekybą žmonėmis ir susiję [statistiniai duomenys apie prekybą žmonėmis](#) skelbiami [Komisijos kovos su prekyba žmonėmis interneto svetainėje](#).